

Pla director de cooperació al desenvolupament, solidaritat i pau de l'Ajuntament de Barcelona 2013- 2016.

Acrònims:

AOD: Ajut Oficial al Desenvolupament

DESC: Drets Econòmics, Socials i Culturals

IDH: Índex de Desenvolupament Humà

LGTB: Lesbianes, Gais, Transsexuals i Bisexuals

OCDE: Organització per a la Cooperació i el Desenvolupament Econòmic

ODM: Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni

OMS: Organització Mundial per a la Salut

ONG: Organització No Governamental

PIB: Producte Interior Brut

PNUD: Programa de les Nacions Unides per al Desenvolupament

UE: Unió Europea

UN-HABITAT: Programa de les Nacions Unides per als Assentaments Humans

UNICEF: Fons de les Nacions Unides per a la Infància

UNRWA: Agència de Nacions Unides per als Refugiats de Palestina a l'Orient Pròxim

UpM: Unió pel Mediterrani

INTRODUCCIÓ

1. Aquest és el tercer Pla director de la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona (en endavant, Pla director). El primer cycle de planificació estratègica s'inicia amb el Pla director 2006-2008, que assenta les bases d'un model de cooperació alineat amb la doctrina i els compromisos internacionals però, alhora, amb voluntat de reivindicar la contribució particular i les especificitats d'una cooperació com la de l'Ajuntament. El següent Pla director, que comprèn el mandat 2009-2012, dóna continuïtat als objectius fixats pel primer Pla i aprofundeix en els esforços de concentració sectorial i geogràfica amb l'ànim de millorar l'impacte de la cooperació de l'Ajuntament. El Pla director 2013-2016 assumeix el repte de consolidar aquesta política pública en un context marcat per la incertesa i la davallada de recursos públics. Per aquest motiu, el Pla intensifica els esforços per dotar aquesta política pública dels estàndards de qualitat que permetin situar-la com un referent internacional en l'àmbit de la cooperació municipalista al desenvolupament, pau i drets humans.

2. El Pla director 2013-2016 parteix de la premissa que la millor manera de contribuir a l'eficàcia del desenvolupament és mitjançant la identificació del valor afegit de la cooperació de l'Ajuntament. En altres termes, per la via de contribuir, des de l'avantatge comparatiu, a un model de cooperació propi en relació amb la resta d'actors locals, nacionals i internacionals que participen de l'agenda de desenvolupament. Així, el requeriment de les darreres reflexions globals parlen d'avançar cap a polítiques públiques de cooperació al desenvolupament orientades a resultats i, en conseqüència, més ben dotades per al seguiment, l'avaluació, la transparència i la rendició de comptes, s'ha de fer des de la lectura de la contribució específica i el valor afegit. Aquest enfocament és el que orienta la identificació de prioritats, compromisos i fites a assolir i que esdevenen el full de ruta de l'Ajuntament en matèria de cooperació al desenvolupament, pau i drets humans per als propers quatre anys.

3. L'elaboració d'aquest Pla ha comprès tres fases d'elaboració. En la primera fase, la Direcció de Relacions Internacionals i de cooperació va encarregar a una comissió de persones expertes el suport per a l'elaboració d'un esborrany de Pla director. En la segona fase, aquest esborrany de Pla director es va sotmetre a participació i debat amb les ONG pel desenvolupament, pau i drets humans i altres actors implicats en el desenvolupament dels països i ciutats sòcies. La tercera fase va consistir en la negociació del Pla director amb els grups polítics municipals amb representació a l'Ajuntament.

CONSOLIDACIÓ D'UNA POLÍTICA PÚBLICA AMB DUES DÈCADES DE TRAJECTÒRIA.

4. L'actual crisi econòmica i financera imposa reptes molt importants a la ciutadania barcelonina i catalana per complir amb el compromís fixat per la Llei 26/2001, de 31 de desembre, de cooperació al desenvolupament, aprovada unànimement pel Parlament de Catalunya, de contribuir a l'assoliment d'un ordre internacional més just i solidari. Així mateix,

les fites marcades per al 2015 per part de la comunitat internacional a començaments d'aquest segle, articulades al voltant dels ODM, han quedat fortament compromeses tant pels efectes directes de la crisi sobre les economies i els col·lectius més vulnerables com pels efectes indirectes de la reducció dels fluxos d'AOD. En aquest context, la reflexió sobre l'impacte de la cooperació al desenvolupament, pau i drets humans i els resultats d'aquestes polítiques ha adquirit especial rellevància.

5. Malgrat aquest teló de fons, l'Ajuntament de Barcelona reafirma el seu compromís amb el que preveu la Llei catalana de cooperació al desenvolupament, i assumeix el desafiament de situar l'acció de l'Ajuntament en aquest àmbit com a referent internacional en la millora de l'eficàcia de l'ajuda al desenvolupament i amb la construcció d'un model de governança global més democràtic i equitatiu.

6. El Pla director 2013-2016 parteix de l'experiència acumulada durant quasi dues dècades en què l'acció de l'Ajuntament en matèria de cooperació al desenvolupament i solidaritat internacional, pau i drets humans ha adquirit la naturalesa de política pública. L'Ajuntament inicià la seva trajectòria en aquest àmbit a principis de la dècada dels noranta, moment en què la ciutat en el seu conjunt, en plena efervescència de les olimpíades, es solidaritza amb la ciutat de Sarajevo que vivia la cruesa del setge enmig de la guerra dels Balcans. Aquesta expressió de mobilització ciutadana de principis dels anys noranta tingué continuïtat poc després, el 1994, quan les organitzacions que treballaven en el sector de la solidaritat impulsen la campanya que reclamava que es dediqués el 0,7% del PIB a l'AOD. En sintonia amb aquest sentir de la ciutadania, un decret d'alcaldia establí, el mateix any, que es destinés un 0,7% de la despesa corrent a la cooperació internacional i a l'ajut humanitari. Aquest fet marcà l'inici del programa Barcelona Solidària.

7. Des d'aleshores la cooperació que ha impulsat el Consistori barceloní parteix d'aquest doble compromís, institucional i cívic, amb la solidaritat i el desenvolupament. Un compromís institucional a través de les accions que s'impulsen directament des de l'Ajuntament, i una expressió cívica a través de les accions que s'impulsen de la mà de la societat civil de la ciutat. Un reflex de l'important protagonisme de la ciutadania i el teixit associatiu de la ciutat en aquesta política és la creació, l'any 1998, del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament, instrument de participació de la ciutadania de Barcelona en aquesta política pública, que ha estat en permanent evolució des de la seva creació.

8. Al llarg d'aquest recorregut de gairebé dues dècades, la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament ha passat de ser un programa aïllat de subvencions a entitats, a disposar de l'estructura orgànica, les eines i els recursos propis i característics d'una política pública. També s'ha pres consciència de la necessitat de garantir la coherència entre la política de cooperació al desenvolupament i la resta de polítiques públiques de l'Ajuntament de Barcelona que tenen o podrien tenir un impacte sobre les condicions de vida, les oportunitats i el benestar de les ciutats i països socis. El Pla director 2013-2016 esdevé el tercer exercici de planificació estratègica amb l'objectiu d'institucionalitzar i consolidar aquesta evolució.

L'ACCIÓ GLOCAL DE BARCELONA

9. La ciutat de Barcelona vol seguir contribuint als processos de desenvolupament mitjançant la cooperació internacional. Des de la seva condició de capital de Catalunya, pretén fer una aportació única i específica que contribueixi alhora a la projecció internacional de Barcelona i de Catalunya en la seva dimensió solidària a escala global.

10. La convergència de fenòmens com el de la globalització i el de la descentralització política contribueixen a dibuixar un nou escenari per a les relacions internacionals i la cooperació al desenvolupament atès que els governs locals i les ciutats –també les autoritats regionals– adquireixen un paper central. En un context d'interdependències creixents, l'agenda del desenvolupament està cada cop més caracteritzada per desafiaments globals que requereixen d'una acció col·lectiva, coordinada i eficaç per tal de proveir béns públics globals. La pobresa, les diferents manifestacions de la desigualtat, els governs no democràtics, les amenaces a la preservació de la pau i la seguretat, la inestabilitat financera, les migracions, el deteriorament del medi ambient, la inequitat de gènere, les crisis humanitàries recurrents o l'extensió de malalties infeccioses i de les malalties no infeccioses (primera causa de morbi-mortalitat mundial) com conseqüència de la transició epidemiològica, esdevenen problemes que, per la seva naturalesa transnacional i alhora pel seu impacte sobre el territori, ja no poden ser resolts pels Estats en solitari o unilateralment.

11. Aquests desafiaments globals han anat acompanyats de processos d'urbanització durant les darreres dècades arreu del planeta, fet que ha agreujat la duresa de les realitats abans referides en els hàbitats urbans. L'exclusió social, la degradació ambiental, els conflictes interculturals, la desprotecció de la infància, l'increment de l'atur, les restriccions als drets a l'educació i a la salut, la violència i la inseguretat ciutadana són desafiaments que urgeixen una resposta per part del poder públic local, això és, del nivell de govern més proper a la ciutadania. En aquest context, l'àmbit local i l'àmbit global han deixat de constituir compartiments estancs.

12. En conseqüència, el paper de les ciutats és doblement estratègic. Per una banda, perquè les ciutats esdevenen un dels principals proveïdors de béns i serveis públics i, per tant, són actors de desenvolupament de primer ordre. Per l'altra, perquè la normalització de la seva participació en els espais i fòrums internacionals de desenvolupament permet avançar cap a un model de governança democràtica de la globalització. Això és, precisament, el que propugna el paradigma del nou multilateralisme quan reivindica la configuració d'un model més democràtic i plural, que incorpori, més enllà dels Estats, a tots els actors de desenvolupament. El nou multilateralisme entronca amb la idea de construir un model de governança democràtica de la globalització que estableixi un marc institucional capaç d'afrontar els múltiples desafiaments de desenvolupament actuals i promoure eficaçment el desenvolupament humà sostenible.

13. Pensar la contribució de la ciutat des d'aquesta perspectiva permet posar en sintonia dues estratègies d'acció política no sempre coincidents: la de les relacions internacionals i la de la cooperació al desenvolupament. Aquest Pla director, però, constitueix una oportunitat en aquest sentit, més encara si es té en compte que l'arquitectura institucional sobre la qual es desplega afavoreix una estratègia coherent en els dos àmbits. Barcelona, des de la seva capitalitat de Catalunya i de la Mediterrània, i en tant que ciutat global i compromesa internacionalment, adopta un paper actiu en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament que va més enllà del model d'administració financadora d'iniciatives procedents d'altres agents.

14. Aquest paper actiu, que es concreta en l'establiment de relacions d'intercanvi i cooperació tècnica amb les ciutats sòcies del Sud, en el foment i participació activa en xarxes internacionals (com ara Ciutats i Governos Locals Units, Medcités o Ciutats Educadores, totes elles amb seu a Barcelona), o en la tasca d'incidència en l'agenda internacional de l'ajut, no pot destriar-se de l'estratègia de relacions internacionals de la ciutat. Aquest enfocament enllaça amb la voluntat de Barcelona d'esdevenir un actor polític internacional, coresponsable dels fenòmens que caracteritzen l'actual context de globalització, i, alhora, recull la històrica vocació internacionalista de la societat catalana i barcelonina, que té un reflex evident en la important

presència del govern, la ciutat i el conjunt d'actors que en forment part, en xarxes internacionals.

15. A més, el model de relació que s'estableix en la cooperació entre ciutats permet transitar d'un paradigma de relació vertical entre donant i receptor cap a un paradigma de relació horitzontal basat en una perspectiva d'intercanvi i de construcció de relacions de reciprocitat. Aquest és el trànsit necessari que es deriva de l'agenda internacional de l'eficàcia de l'ajut i, més recentment, de l'eficàcia del desenvolupament. En coherència amb aquesta agenda, la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona es fonamenta en una relació d'associació entre iguals, caracteritzada pel treball horitzontal entre ciutats sòcies, que comparteixen experiències i les posen al servei de la seva ciutadania. Per a fer-ho, aquest model aposta per enfortir capacitats públiques i, per extensió, per garantir l'exercici efectiu dels drets humans, especialment dels infants i altres col·lectius vulnerables.

16. Cal entendre la cooperació entre ciutats en la seva accepció més integral, i no la referida únicament a la cooperació entre governs de les ciutats. D'acord amb la recent evolució de la teoria de la gestió pública, els models de govern que necessiten les societats actuals es caracteritzen per formes de governança democràtica que requereixen de la concertació entre actors públic-privats per donar respostes eficients als reptes del desenvolupament i a la generació de benestar. En línia amb el principi d'apropiació democràtica, el model de cooperació a promoure és aquell que sigui capaç de mobilitzar el conjunt d'actius de la ciutat i posar-los en relació amb els homòlegs de la ciutat sòcia. D'aquí que la concertació amb la societat civil, el teixit emprenedor, les universitats, els col·legis professionals, els sindicats, etc., esdevingui un requisit indispensable.

17. Aquest nou escenari també suposa una evolució de la pròpia agenda de la cooperació al desenvolupament. Una agenda que en l'actualitat no només es preocupa per la gestió i l'impacte de les polítiques vinculades estrictament a l'AOD, sinó que, a partir d'un enfocament més integral, també té present el conjunt de polítiques, instruments, fluxos i intercanvis que impacten en els processos de desenvolupament. El document subscrit al darrer Fòrum d'Alt Nivell del Comitè d'Ajut al Desenvolupament de l'OCDE celebrat a Busan (Corea del Sud) certifica oficialment aquesta transició de l'agenda de l'eficàcia de l'ajut cap a una agenda d'eficàcia del desenvolupament. Aquest fet obre el radi d'acció de la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament en diversos sentits: perquè s'interessa pels efectes d'altres polítiques i accions municipals sobre el desenvolupament; perquè explora les complementaritats amb les actuacions i els fluxos privats; perquè reconeix el paper que juguen els diferents agents de la ciutat en la promoció dels processos de desenvolupament.

18. La incorporació i participació efectiva de nous agents en aquesta política pública és, doncs, un repte de primer ordre per a l'Ajuntament de Barcelona. En aquest sentit, es prestarà una especial atenció en integrar a les polítiques de cooperació el món empresarial. Des de l'Ajuntament es treballarà per tal que l'empresa, malgrat no sigui receptora d'AOD, pugui aportar la seva expertesa i coneixement i pugui contribuir als processos de desenvolupament dels països i ciutats socis. En qualsevol cas, es constituirà un espai de concertació en el marc de la Comissió Permanent del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament al voltant del paper de la cooperació empresarial a les polítiques públiques de l'Ajuntament.

COOPERACIÓ AMB VALOR AFEGIT

19. A partir del que preveu la Llei catalana de cooperació al desenvolupament i en coherència amb l'evolució de la doctrina internacional sobre cooperació al desenvolupament, **la missió de l'Ajuntament de Barcelona en matèria de cooperació al desenvolupament és la de contribuir, des del valor afegit, a l'ampliació de capacitats per a promoure el desenvolupament humà sostenible, i a la construcció d'un model de governança democràtica global.** Així plantejada, la missió d'aquesta política pública incorpora trets de continuïtat i a la vegada trets innovadors respecte als cicles de planificació precedents.

20. Pel que fa a la continuïtat amb els cicles precedents, es manté el compromís amb el concepte de desenvolupament humà sostenible i l'enfocament de capacitats. Aquesta visió del desenvolupament, promoguda pel PNUD i inspirada en les contribucions, entre d'altres, del Premi Nobel d'economia Amartya Sen, reconeix la naturalesa de procés i el caràcter multidimensional del desenvolupament a la vegada que posa l'accent sobre la importància d'ampliar les capacitats i oportunitats de les persones perquè escullin lliurement la manera de viure que considerin més digna. És una concepció que defuig plantejaments reduccionistes, unívocs i assistencials.

21. Quant a les novetats, destaca, per una banda, l'èmfasi en el valor afegit de la cooperació de l'Ajuntament. Fruit de la reflexió dels darrers anys al voltant de la necessitat de millorar l'impacte de les polítiques de cooperació al desenvolupament i d'apostar per la complementarietat i la coordinació entre donants, l'Ajuntament ha de concentrar els seus esforços en aquelles accions en les que pot aportar un avantatge comparatiu. Atès que les necessitats en termes de desenvolupament són moltes i totes elles rellevants, l'acció pertinent és aquella que parteix de les capacitats, l'expertesa i que té en compte els atributs únics de l'Ajuntament de Barcelona en relació amb la resta de donants. Aquest punt de partida obliga a identificar aquells àmbits d'actuació sectorial on la ciutat excel·leix i que poden afavorir el desenvolupament humà sostenible dels països i les ciutats sòcies, els àmbits geogràfics on es pot articular una veritable relació d'associació, i les modalitats de cooperació que li són pròpies. Així mateix, el nostre valor afegit, riquesa i diversitat també ha d'anar acompanyat d'una millor coordinació per evitar multiplicitat d'iniciatives i dispersió. En aquest sentit es millorarà la coordinació entre els diversos actors de cooperació estatals i no estatals.

22. Per l'altra banda, la missió abans esmentada, recull una segona novetat que suposa la incorporació d'una agenda d'acció vinculada al nou multilateralisme. Aquesta innovació parteix de la premissa que l'Ajuntament de Barcelona ha de jugar un paper de lideratge dels governs locals en les xarxes i espais internacionals amb l'objectiu de transformar l'actual ordre internacional cap a un ordre més just, o dit d'una altra manera, cap a un model de governança global més democràtic i representatiu. Els fenòmens d'intensificació de la globalització, la urbanització, la descentralització, la integració regional i també l'augment de la participació de la societat civil organitzada, han permès que els actors locals hagin passat de ser espectadors a protagonistes de l'acció internacional i hagin mostrat una marcada voluntat d'incidència política. Aquesta política pública es fa ressò d'aquesta realitat i la recull en el nucli dur de la seva missió.

23. Juntament amb la missió principal, els principis que orienten aquesta política pública, que s'inspiren en la doctrina internacional i que també queden recollits a la Llei catalana de cooperació al desenvolupament, el Pla director de cooperació al desenvolupament de la Generalitat i els Plans directores anteriors de l'Ajuntament, són:

PRINCIPIES DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

- a) **L'apropiació democràtica** dels processos de desenvolupament per part de les parts implicades dels països i ciutats sòcies.
- b) **L'alineació** amb les estratègies, polítiques, institucions i procediments dels països i ciutats sòcies sempre que aquesta no entri en contradicció amb els valors que inspiren aquesta política pública.
- c) La **coordinació, complementarietat i concertació** d'actuacions entre els diferents actors de cooperació de la ciutat, de Catalunya, de l'Estat i en el si de la comunitat internacional de donants.
- d) La **rendició de comptes** mútua entre les diferents parts implicades en la relació d'associació i la promoció de la **transparència** en la gestió d'aquesta política pública.
- e) La **gestió per a resultats de desenvolupament** i l'aplicació dels principis de bona gestió pública en la planificació, seguiment i avaluació a aquesta política.
- f) La **coherència** en el conjunt de l'actuació municipal en relació amb la missió, principis, i valors d'aquesta política pública i **la seva coordinació i complementarietat amb la resta d'actors de la cooperació catalana**.
- g) La **reciprocitat** que correspon a una relació d'associació basada en un interès compartit i en una relació d'equitat on totes les parts participen activament i es relacionen de manera horitzontal.
- h) La **innovació** vinculada a l'eficàcia i la qualitat de la política i que ha de permetre explorar nous instruments de cooperació i de finançament del desenvolupament.
- j) El **reconeixement** i el **respecte mutus entre els socis** pel que fa als valors, a la llengua i a la identitat pròpies.

24. Al seu torn, els valors són el nucli de les decisions i determinen la capacitat de lideratge, també en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. En aquest sentit, aquesta política pública identifica uns valors comuns a partir dels quals l'acció concertada i les aliances entre els diferents agents de la ciutat a favor del desenvolupament serà més decidida i coherent. Els valors que inspiren aquesta política pública, a més de conferir-li la seva naturalesa transformadora, s'extreuen de la Llei catalana de cooperació al desenvolupament. En aquesta norma es recull la sensibilitat de la ciutadania catalana i barcelonina respecte a valors com la justícia, la igualtat, el pluralisme identitari i el foment de la pau i els drets humans, amb especial atenció als drets col·lectius.

VALORS DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

- a) El reconeixement de l'ésser humà en les dimensions individual i col·lectiva, com a protagonista i destinatari últim de la política de cooperació pública al desenvolupament.
- b) El foment de la pau, la justícia, la igualtat i l'equitat en les relacions entre persones, pobles, cultures, nacions i estats, i també la prevenció i la solució pacífica dels conflictes i les tensions socials, i l'enfortiment i l'arrelament de la pau i de la convivència.
- c) La promoció i la defensa dels drets humans i les llibertats fonamentals, universals, indivisibles i interdependents, considerant la llibertat, la democràcia i la dignitat de la persona com a fonaments de tot l'esforç en pro del desenvolupament humà.
- d) El reconeixement del dret dels pobles a la defensa i a la promoció de la cultura, la llengua i la identitat pròpies, i també dels valors de la convivència multicultural.
- e) La defensa i la promoció de les persones i els col·lectius més desfavorits o dels que pateixen discriminacions polítiques o econòmiques per raons de sexe, d'orientació sexual, d'edat (tenint en especial consideració als infants) de raça o d'ètnia, de cultura o de religió, en base a un enfocament de drets.

f) El reconeixement dels drets econòmics, laborals i socials, del treball, l'empresa i el bon govern com a fonaments d'un desenvolupament econòmic durador, equitatiu i sostenible que incideixi també en la redistribució de la riquesa i en la justícia social.

g) L'impuls i la promoció del l'Educació per al desenvolupament, els drets humans i la pau (sensibilització, formació, investigació i recerca i incidència política), instrument reconegut a la Llei de cooperació catalana per a apoderar i capacitar als agents del Sud, i al Nord, per a facilitar les eines cognitives, de formació i pedagogia que permetin entendre les causes de desigualtats i les seves conseqüències, i actuar davant d'aquestes i contribuir a un autèntic intercanvi per a la transformació social.

LA NECESSITAT D'UN ENFOCAMENT ESTRATÈGIC

25. En aplicació de la missió d'aquesta política pública, el present Pla director defineix objectius estratègics de desenvolupament que han de permetre desplegar els compromisos i resultats a assolir i les accions concretes a emprendre en els propers quatre anys. L'establiment de prioritats i objectius també permetrà concentrar els esforços en aquella agenda d'actuació més vinculada al valor afegit de la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona. Els objectius s'articulen al voltant de tres àmbits de prioritització: les prioritats transversals, les prioritats sectorials i les prioritats geogràfiques.

A. Prioritats transversals

26. Inspirats en els valors que impregnen la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament, els objectius transversals concreten la concepció transformadora de la cooperació al desenvolupament que es desprèn de l'esperit recollit a la Llei catalana de cooperació al desenvolupament. Aquests objectius s'orienten a la promoció de canvis en les relacions i les estructures que generen pobresa, exclusió, desigualtats i conflictes, i que suposen traves recurrents als processos de desenvolupament dels països i ciutats sòcies. El seu compliment s'ha d'entendre com la garantia de les condicions mínimes per a la promoció de processos de desenvolupament i suposa que el conjunt d'actuacions de la cooperació de l'Ajuntament els ha d'incorporar de forma transversal i sistemàtica. Així, en coherència amb el que preveu la Llei catalana de cooperació al desenvolupament, el Pla director de la Generalitat de Catalunya i de forma consistent amb el que fins ara es consideraven eixos transversals de la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament, el Pla director 2013-2016 estableix com a objectius transversals els següents:

OBJECTIUS TRANSVERSALS DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE L'AJUNTAMENT

Objectiu Transversal 1. Promoure el respecte integral, la consolidació i l'exercici efectiu dels drets humans, fent especial atenció als drets dels infants, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social.

Objectiu Transversal 2. Promoure la cultura de la pau i incorporar la perspectiva de la sensibilitat al conflicte i de construcció de pau.

Objectiu Transversal 3. Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió: social (que inclou la cultural i la política), econòmica i ambiental.

Objectiu Transversal 4. Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere.

Objectiu Transversal 1. Promoure el respecte integral, la consolidació i l'exercici efectiu dels drets humans, fent especial atenció als drets dels infants, la governança democràtica i l'enfortiment del teixit social.

El desenvolupament humà s'entén com un procés d'ampliació d'oportunitats, capacitats i llibertats dels individus per tal que puguin viure la vida que considerin més digna. En aquest context, la promoció de la democràcia i els drets humans per part de la política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona esdevé ineludible. Les actuacions del consistori han de concebre a les persones i als pobles com a titulars de drets i han de promoure que les institucions públiques compleixin les seves obligacions vers la ciutadania. Així mateix, és fa imprescindible apoderar la ciutadania i la societat civil dels països i ciutats sòcies, sobretot dels sectors més desfavorits o que han patit històricament discriminació, atès que, per mitjà de la participació cívico-política, del control democràtic i d'una representació inclusiva, vetllen per la responsabilitat de les autoritats públiques en la provisió equitativa de béns i serveis públics.

Objectiu Transversal 2. Promoure la cultura de la pau i incorporar la perspectiva de la sensibilitat al conflicte i de construcció de pau

L'absència de violència és una preconditioni per al desenvolupament humà sostenible. Per aquest motiu, les actuacions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona han d'anar encaminats a crear un entorn que afavoreixi la convivència, la prevenció de conflictes, la solució pacífica de controvèrsies, el foment i la construcció de la pau i el respecte integral dels drets humans i que, en cap cas, aquelles actuacions puguin causar cap dany (*do no harm*). Així mateix, l'Ajuntament de Barcelona ha de centrar el seus esforços en promoure entre la ciutadania de la ciutat els valors de la cultura de la pau i donar a conèixer les causes estructurals que generen desigualtats i pobresa.

Objectiu Transversal 3. Promoure la sostenibilitat del desenvolupament en la seva triple dimensió: social (que inclou la cultural i la política), econòmica i ambiental

Davant d'un model de desenvolupament que exerceix una forta pressió sobre els recursos naturals i el medi ambient, i en què les conseqüències negatives són especialment visibles als països del Sud, es fa necessari promoure models de desenvolupament sostenible que basin el seu creixement i benestar en una relació harmònica i respectuosa amb els ecosistemes i amb els individus que en formen part. En altres paraules, l'ús racional i la gestió òptima dels recursos naturals, entesos com la garantia per assolir un desenvolupament que no comprometi a les generacions, exigeix la participació activa i inclusiva dels principals interessats en la presa de decisions.

Objectiu Transversal 4. Promoure l'equitat entre les dones i els homes mitjançant l'aplicació de la perspectiva de gènere

Des de la Declaració i la Plataforma d'Acció emanades de la quarta Conferència de Beijing de 1995 passant pel tercer ODM fixat l'any 2000 es fa palès la urgència que els poders públics incorporin la dimensió de gènere en les seves actuacions amb l'ànim de revertir les desigualtats i les bretxes entre dones i homes. Una de les maneres per contribuir a una igualtat real i efectiva rau, precisament, en garantir la incorporació de la perspectiva de gènere i de les dones en tot el cicle de les polítiques públiques, també la de cooperació al desenvolupament. Aquesta estratègia de transversalització, complementària a les actuacions sectorials d'apoderament de les dones, entronca amb l'enfocament conegut com a Gènere en el Desenvolupament que posa l'accent en les asimetries de poder entre dones i homes i en les causes estructurals que les reproduïxen.

B. Prioritats sectorials

27. La identificació de prioritats en aquest àmbit pren com a punt de partida la centralitat que concedeix aquest Pla director a l'aposta per una cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament amb valor afegit. El context d'escassetat de recursos públics, de proliferació d'actors de cooperació al desenvolupament i d'una pressió creixent per part de la ciutadania, del Nord i del Sud, en l'exigència de resultats de cooperació al desenvolupament, no fan més que incrementar la necessitat de dotar aquesta política pública d'un segell propi que faciliti la concentració de recursos i garanteixi una contribució específica, rellevant, i eficaç en termes de desenvolupament. Per tant, a l'hora d'establir prioritats d'actuació sectorial, caldrà considerar l'agenda on convergeix el què és rellevant en termes de desenvolupament, amb el què sabem fer millor o per al que tenim atributs distintius.

28. La ciutat s'ha distingit per la seva vocació internacionalista. Un reflex d'aquesta realitat és la forta presència i protagonisme que té en declaracions i xarxes internacionals de ciutats –es calcula que Barcelona disposa d'una experiència de col·laboració en 34 xarxes de cooperació internacional multilateral sense ser capital d'estat. A més, es projecta com una ciutat de referència en la provisió de respostes públiques a desafiaments propis de la ciutat en àmbits com la planificació urbanística i el disseny d'espais públics, l'aposta per la innovació en àmbits com el biomèdic o el tecnològic, o el disseny de polítiques públiques orientades a la cohesió social i la gestió intercultural. En aquest sentit, Barcelona esdevé un actor privilegiat per exercir el lideratge de les ciutats (que pot trobar suport en plataformes com el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament) i els governs locals pel que fa a discurs i pensament sobre cooperació al desenvolupament i assumir la responsabilitat que li correspon en la transformació de les relacions internacionals.

29. Barcelona pot i ha de desenvolupar un lideratge també en l'arena internacional en tant que promotor d'una agenda d'aprofundiment democràtic i de respecte i exercici efectiu dels drets humans en aquelles regions del món on té un espai d'influència natural. En el context actual de canvis i transicions polítiques a diversos països de la riba sud de la Mediterrània, Barcelona hauria d'estar atenta a les demandes procedents d'aquestes ciutats en transformació que necessiten en moltes ocasions del suport o reconeixement internacional per legitimar o impulsar processos complexos, quan no conflictius. Tant el govern de la ciutat com els diferents agents de la societat civil poden esdevenir aliats estratègics per acompanyar processos de canvi a favor de la democratització i la construcció de ciutadania.

30. La ciutat es projecta internacionalment com a ciutat innovadora, això és, com una ciutat del coneixement. Aquest pot ser un actiu important per a la cooperació al desenvolupament de la ciutat si es troba la manera de vincular l'aposta per la innovació amb l'agenda del desenvolupament. Cal explorar, doncs, les possibilitats d'apostar pel foment de clústers de coneixement en aquells àmbits d'excel·lència de la ciutat –el biomèdic, la gestió ambiental, la promoció de l'emprenedoria i les noves tecnologies, etc.– vinculats a la recerca de solucions innovadores a problemes de desenvolupament.

31. El model de gestió municipal de Barcelona es pot resumir en una acció pública orientada a fer realitat la idea del «dret a la ciutat», concepte que integra els drets urbans, socioeconòmics, culturals i polítics. Internacionalment, l'Ajuntament de Barcelona excel·leix en la provisió d'alguns d'aquests drets. Aquest és el cas de la planificació urbanística i la creació d'espais públics, o el foment de l'emprenedoria i el desenvolupament econòmic local.

L'experiència acumulada en ciutats com Sarajevo, Gaza i La Havana en el primer cas, i a la ciutat de Medellín o més recentment a Maputo, en el segon, esdevenen actius de primer ordre. Així mateix, Barcelona ha estat reconeguda com a «Ciutat amiga de la infància» per UNICEF. Un reconeixement que converteix Barcelona en una ciutat pionera quant a l'elaboració de polítiques avançades que donin compliment als drets dels més petits i petites, però que també la compromet a donar suport en aquest àmbit a les ciutats sòcies.

32. En tant que actor de la cooperació descentralitzada, l'Ajuntament parteix d'una posició privilegiada per a promoure la bona governança local a través del seu model de cooperació ciutat-ciutat, sense renunciar a la promoció d'iniciatives orientades a evitar èxodes rurals que incrementin els problemes a les grans aglomeracions urbanes. En el desenvolupament d'aquesta agenda, la ciutat de Barcelona parteix d'una bona experiència de promoció de polítiques públiques orientades a la cohesió social, de promoció de la participació ciutadana en l'acció governamental amb especial atenció a la política de barris, i d'aprofundiment d'un model de descentralització política, administrativa i fiscal en permanent revisió.

33. L'acció humanitària és un altre dels eixos al què l'Ajuntament vol contribuir atès les creixents vulnerabilitats i amenaces que pateixen especialment els països i ciutats sòcies, ja siguin d'origen natural, socionatural o humà. Però aquesta contribució pretén ser molt específica i al marge de les actuacions que tenen com a finalitat la satisfacció de les necessitats immediates de les poblacions afectades per catàstrofes. En aquest sentit, l'Ajuntament centrarà els seus esforços en un doble objectiu. Per una banda, s'orientarà cap a l'àmbit de la reconstrucció post emergència de zones urbanes i de la millora de les condicions de vida de la població i de l'accés als serveis bàsics i, per l'altra, a l'adopció d'estratègies de reducció de riscos de desastres.

34. Finalment, la relació de proximitat d'aquest nivell de govern amb la ciutadania i l'existència d'un teixit associatiu molt important i compromès amb la cooperació i la solidaritat a la ciutat, situa l'impuls de l'Educació per al desenvolupament, drets humans i pau en el centre de l'agenda d'aquesta política pública. En un context de crisi econòmica i davallada de recursos públics és quan es fa necessari, més que mai, recuperar la base social d'aquesta política pública. L'Ajuntament de Barcelona té un paper de lideratge important en l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau ja sigui com a promotor d'iniciatives i campanyes pròpies com de facilitador de les iniciatives procedents de la societat civil.

35. A partir dels àmbits d'excel·lència de la ciutat, les especificitats que li són pròpies en tant que actor de cooperació descentralitzada, i el marc d'oportunitats i responsabilitats que deriva del context internacional, aquest Pla Director proposa concentrar l'acció sectorial de la cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona al voltant d'una sèrie d'objectius estratègics vinculats amb la missió d'aquesta política pública, això és, de contribuir a l'ampliació de capacitats per a promoure el desenvolupament humà sostenible i la construcció d'un model de governança democràtica global.

OBJECTIUS ESTRATÈGICS DE LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT DE L'AJUNTAMENT

OBJECTIU ESTRATÈGIC 1. Ampliar les capacitats institucionals i ciutadanes per a promoure la governança democràtica local.

- **Objectiu específic 1.1:** Acompanyar els processos d'enfortiment institucional i el disseny i gestió de les polítiques públiques municipals dels països i ciutats sòcies.

- **Objectiu específic 1.2:** Acompanyar els processos de descentralització política, administrativa i fiscal, i la governança multinivell.
- **Objectiu específic 1.3:** Ampliar les capacitats del personal tècnic i polític de les institucions públiques de les ciutats sòcies, en especial dels mecanismes de rendició de comptes o sistemes de garantia.
- **Objectiu específic 1.4:** Fomentar la participació, el diàleg i la concertació entre les institucions municipals i la societat civil dels països i ciutats sòcies, fent especial èmfasi a la participació dels infants com a subjectes de dret, en els espais de presa de decisió municipal.
- **Objectiu específic 1.5:** Ampliar les capacitats de les institucions públiques locals i les organitzacions de la societat civil en la prevenció dels conflictes violents i per a la construcció d'una autèntica cultura de pau.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 2. Promoure el dret a la ciutat i la cohesió social mitjançant la provisió de béns públics locals, des d'un enfocament de drets i d'equitat de gènere.

- **Objectiu específic 2.1.** Enfortir dels sistemes públics (o amb vocació de servei públic) de provisió de béns públics en l'àmbit local, amb un èmfasi en els col·lectius més vulnerables com ara la infància.
- **Objectiu específic 2.2.** Ampliar les capacitats de gestió de les institucions públiques i de les comunitats locals per garantir l'accés als serveis de salut, a l'aigua potable i sanejament de la població, el tractament de residus, la sostenibilitat ambiental i promoure la sobirania alimentària, entesa com el dret dels pobles a determinar les seves polítiques alimentàries de producció i distribució, i l'accés a la terra i als recursos naturals.
- **Objectius específic 2.3.** Acompanyar els processos de planificació urbana i de creació d'espais públics orientats a la creació de ciutats més cohesionades i més sensibles amb les persones amb discapacitats físiques.
- **Objectiu específic 2.4.** Promoure i defensar l'exercici efectiu dels drets humans i dels DESC en l'àmbit local, i dels drets de les dones i del col·lectiu LGTB en condicions d'igualtat.
- **Objectiu específic 2.5.** Contribuir a l'enfortiment de les identitats dels pobles mitjançant el suport a l'educació multicultural i plurilingüe, així com la recuperació i divulgació de la seva memòria.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 3. Ampliar les capacitats d'emprenedoria i del teixit productiu per al desenvolupament econòmic local.

- **Objectiu específic 3.1.** Enfortir el teixit econòmic, les capacitats productives i la diversificació d'iniciatives econòmiques sostenibles en el nivell municipal.
- **Objectiu específic 3.2.** Enfortir les polítiques públiques empresarials i comercials dels països i ciutats sòcies que donin suport als i les productor/es i comerciants locals.
- **Objectiu específic 3.3.** Donar suport a les iniciatives d'economia social i solidària als països i ciutats sòcies, especialment en l'àmbit municipal.

- **Objectiu específic 3.4.** Promoure l'apoderament econòmic de les dones als països i ciutats sòcies.
- **Objectiu específic 3.5.** Garantir l'espai de reflexió per a una major implicació del sector empresarial en la cooperació al desenvolupament.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 4. Ampliar les capacitats en l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per a la pau.

- **Objectiu específic 4.1.** Contribuir a millorar el coneixement per part de la ciutadania barcelonina sobre les causes estructurals que provoquen la pobresa, les desigualtats, l'exclusió i la violència, així com el coneixement i l'aplicació del marc jurídic internacional relatiu als drets humans i la Convenció sobre els drets de l'infant i sobre les eines per a combatre-les d'una manera més eficaç, mitjançant el suport a iniciatives ciutadanes en l'àmbit de l'educació formal, no formal i informal.
- **Objectiu específic 4.2.** Incrementar la sensibilització i mobilització social de la ciutadania barcelonina per a transformar actituds i comportaments en pro del desenvolupament humà sostenible i la pau.
- **Objectiu específic 4.3.** Promoure la concertació entre el conjunt d'actors públics i privats de Barcelona implicats en l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau, a partir dels valors afegits respectius.
- **Objectiu específic 4.4.** Fomentar una acció del govern municipal de Barcelona coherent amb la promoció de l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 5. Participar i incidir en la promoció d'un nou multilateralisme i la construcció d'un model de governança democràtica global i multinivell.

- **Objectiu específic 5.1.** Promoure la participació de l'Ajuntament de Barcelona en els espais decisoris del sistema multilateral i europeu de cooperació al desenvolupament.
- **Objectiu específic 5.2.** Consolidar la participació i el lideratge de l'Ajuntament de Barcelona en les xarxes internacionals i europees de governs locals i regionals en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, pau i drets humans.
- **Objectiu específic 5.3.** Promoure el diàleg i les sinèrgies amb les Administracions públiques catalanes, en especial la Generalitat de Catalunya; la Diputació de Barcelona i l'Àrea Metropolitana de Barcelona, el Fons Català de Cooperació al Desenvolupament i amb el govern de l'Estat per avançar en l'alineament de posicionaments envers el nou multilateralisme i la construcció d'un model de governança democràtica global
- **Objectiu específic 5.4.** Contribuir a millorar les capacitats del sistema multilateral per a proveir béns públics globals des d'una òptica descentralitzada.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 6. Consolidar les capacitats d'Acció Humanitària, amb relació al valor afegit de l'Ajuntament de Barcelona

- **Objectiu específic 6.1.** Contribuir a la reconstrucció, restauració, rehabilitació i regeneració de zones urbanes afectades per catàstrofes d'origen natural, socionatural o humà, amb especial atenció a les necessitats de les persones afectades per aquests motius, fent atenció a la infància com a col·lectiu especialment vulnerable.
- **Objectiu específic 6.2.** Contribuir a incrementar la resiliència d'una manera equitativa de les poblacions que han patit o que poden patir desastres, per mitjà de l'adopció d'estratègies de prevenció, preparació i mitigació.
- **Objectiu específic 6.3.** Contribuir a assegurar la protecció contra tota forma de violència i abús dels col·lectius de població més vulnerables en contextos de crisi humanitària, i especialment dels infants, i incrementar la seva resiliència i recuperació emocional.

OBJECTIU ESTRATÈGIC 7. Reforçar el teixit associatiu de les ONG per al Desenvolupament, pau i drets humans de la ciutat de Barcelona

- **Objectiu específic 7.1.** Elaborar un pla d'acció en suport de les ONG per al desenvolupament, pau i drets humans de la ciutat de Barcelona davant el nou escenari que incorpori facilitar la seva ubicació, per aquelles entitats que ho demanin, en edificis municipals amb propostes de serveis compratits.
- **Objectiu específic 7.2.** Sensibilitzar, informar, formar i acompanyar a les associacions per adaptar-se a la nova situació del sector.
- **Objectiu específic 7.3.** Promoure la diversificació de fonts de finançament de les ONG per al desenvolupament, pau i drets humans i posar èmfasi en un nou model de rendició de comptes.
- **Objectiu específic 7.4.** Facilitar l'accés de les entitats barcelonines a fonts de finançament internacional i suport a la creació de consorcis.

C. Prioritats geogràfiques

36. L'objectiu de l'eficàcia i els principis de coordinació i complementarietat obliguen a la concentració de recursos i a la focalització geogràfica. La política de cooperació de l'Ajuntament de Barcelona esdevé un referent de la cooperació descentralitzada i un model de cooperació entre ciutats. En coherència, el principal focus de priorització geogràfica d'aquesta política pública és l'àmbit local i, en particular, els hàbitats urbans. El valor afegit de la cooperació de l'Ajuntament de Barcelona es dona en la relació d'associació entre ciutats sòcies, i és en el marc d'aquesta relació que cal concentrar els principals esforços. Això no exclou que, de forma complementària a l'enfocament local, es promoguin actuacions en clau regional, nacional o global que se sumen als objectius estratègics definits en l'apartat anterior. La contribució a la innovació en la provisió de béns públics globals com la investigació en salut internacional, la conservació ambiental o la incidència a favor d'un sistema de governança democràtica global, són exemples d'accions prioritàries per aquesta política pública que transcendeixen l'àmbit local.

37. L'Àfrica Subsahariana i la Mediterrània adquireixen especial rellevància en el context actual ja sigui des d'un punt de vista de responsabilitats com des d'un punt de vista

d'oportunitats. En el cas dels països de l'Àfrica Subsahariana, els indicadors de desenvolupament humà continuen sent els que presenten un pitjor comportament, moltes vegades en contextos de creixement econòmic però amb grans dèficits de governança democràtica i de resposta pública als desafiaments de desenvolupament. En el cas de la regió Mediterrània, els processos de canvi polític que es van iniciar a finals del 2010 amb l'anomenada «Primavera àrab» obren oportunitats reals de transició o aprofundiment democràtic que cal aprofitar, sense oblidar, però, la part més oriental de la Mediterrània i les necessitats de treball que es puguin anar presentant en les comunitats que pateixen les conseqüències del conflicte a les seves vides. Pel que fa al subcontinent Llatinoamericà, malgrat que la gran majoria dels països de la regió es classifiquen com a països de renda mitja, la realitat de les xifres macroeconòmiques continuen amagant bosses de pobresa i exclusió de dimensions similars a les de l'Àfrica subsahariana.

38. L'assignació geogràfica de recursos i la identificació de les ciutats sòcies prioritàries es sustenta en criteris de selectivitat que atenen a factors de diversa naturalesa. En primer terme, els criteris que defineixen aquelles realitats del Sud on és necessari i rellevant cooperar. En aquest sentit es tenen en compte els índex més utilitzats a nivell internacional que reflecteixen el grau de desenvolupament d'una societat com l'IDH del PNUD, el quocient de Gini per mesurar la bretxa de desigualtat d'ingressos entre els més rics i els més pobres i l'índex de pobresa.

39. En segon terme, els criteris que es deriven de les capacitats instal·lades o potencials de l'Ajuntament i del seu avantatge comparatiu. Les experiències d'associació prèvia de països o ciutats del Sud amb el consistori, el pes i la presència d'un nombre important d'agents catalans que treballen pel desenvolupament d'un país o ciutat del Sud, la residència a Barcelona d'una important comunitat de persones migrades d'aquell país o ciutat sòcia, la detecció de necessitats al Sud que pugui ser atesa i satisfeta per l'expertesa sectorial de l'Ajuntament i el fet que Barcelona pugui compartir dimensions i problemàtiques similars configuren, tots ells, criteris a tenir en consideració a l'hora d'identificar els socis del Sud.

40. Finalment, els criteris que determinen on és viable establir relacions d'associació que garanteixin l'eficàcia de l'ajut i l'aposta per processos de transformació. Sota aquest paraigües s'inclou una mínima capacitat institucional dels socis del Sud per tal de liderar els seus propis processos de desenvolupament, el compromís en el respecte, la defensa i la promoció dels drets humans i l'interés i proactivitat mostrat per establir una relació estable i compromesa amb l'Ajuntament de Barcelona.

CRITERIS PER A LA IDENTIFICACIÓ DE CIUTATS SÒCIES PRIORITÀRIES

A. **Criteris de necessitat:** IDH + índex de desigualtat + índex de pobresa multidimensional.

B. **Criteris de capacitats:** associació prèvia + presència agents barcelonins i catalans + col·lectius de persones migrades + agenda coincident amb les nostres experteses sectorials + dimensions i problemàtiques similars

C. **Criteris d'eficàcia:** capacitats institucionals del soci + respecte dels Drets Humans + compromís amb el desenvolupament + proactivitat en la relació d'associació

41. D'acord amb aquests criteris, s'estableixen com a ciutats prioritàries Medellín, Maputo, L'Havana i l'eix Tànger-Tetuan. A més, la cooperació de Barcelona prestarà una especial atenció a les poblacions palestines de Cisjordània i la franja de Gaza. Això no exclou que, en l'execució

d'aquest Pla director, en concret a través dels respectius Plans anuals, es puguin incloure altres ciutats prioritàries que compleixin els criteris anteriorment citats, fins a un màxim de set, i fins i tot que es pugui modificar aquesta llista. Amb aquestes ciutats, Barcelona hi mantindrà relacions en diversos sectors de treball, en base a les identificacions que s'hi realitzaran conjuntament.

42. Per altra banda, l'Ajuntament de Barcelona assumeix el compromís de promoure la cooperació triangular amb les ciutats prioritàries. L'objectiu és crear sinèrgies entre els diferents actors del Sud i generar les condicions per tal que puguin compartir experiències, bones pràctiques o transferir coneixement davant situacions i problemàtiques similars. També es mantindran assistències tècniques en àmbits puntuals de comú interès amb ciutats no considerades estrictament prioritàries amb qui Barcelona hagi mantingut relacions històricament o amb qui s'identifiquin àmbits estratègics de treball, sempre que estiguin en el marc regional prioritari identificat anteriorment.

ALIANCES, MODALITATS I INSTRUMENTS PER A DESPLEGAR LA POLÍTICA.

A. Aliances per a l'acció

43. El document del Partenariat de Busan per a l'Eficàcia de la Cooperació al Desenvolupament emfasitza la necessitat d'incorporar al conjunt d'actors de desenvolupament en l'agenda de l'eficàcia. Per això, aquesta política pública expressa un compromís que implica al conjunt de la societat. El Pla director vol impulsar l'acció coordinada i concertada del conjunt d'agents de la ciutat que tenen o poden tenir un paper en els processos de desenvolupament dels països i ciutats sòcies. La concreció d'aquesta voluntat suposarà millorar els instruments adaptats a la modalitat de cooperació concertada, establir mecanismes per a treballar la coherència de polítiques, i fomentar espais de trobada i coordinació entre els diferents agents de la ciutat implicats en l'aplicació d'aquesta política pública.

44. L'abordatge de la cooperació al desenvolupament des d'una perspectiva integral obliga a reconèixer els diferents papers que poden desenvolupar els agents de la ciutat en la promoció del desenvolupament: com agents de desenvolupament; com agents de cooperació al desenvolupament; i com agents finançadors. El lideratge de l'Ajuntament en l'aplicació d'aquesta política pública implica adoptar una estratègia de relació que contempli aquests papers diferenciats i que permeti mobilitzar el conjunt d'actius de la ciutat per a sumar esforços.

45. Per **agents de desenvolupament** de la ciutat s'entén aquells actors que, sense tenir entre els seus objectius la cooperació al desenvolupament, en el desplegament de les seves activitats poden contribuir a processos de desenvolupament. Aquest pot ser el paper que desenvolupen algunes empreses als països o ciutats sòcies. Cada cop hi ha més veus que reconeixen el paper central que juga el sector privat en la generació de benestar i en la lluita contra la pobresa. Així, per exemple, l'«Agenda pel Canvi» que proposa la Comissió Europea en una de les seves darreres comunicacions posa de relleu la necessitat de treballar més estretament amb el sector privat atès el seu rol en el desenvolupament. En la mateixa línia s'emmarquen les conclusions de Busan en la mesura que recomana, entre altres, incorporar el sector privat en el disseny i la implementació de les polítiques i estratègies per al desenvolupament per fomentar un creixement sostenible i reduir la pobresa. Per aquest motiu, l'Ajuntament vol explorar les aportacions que els agents empresarials poden fer en matèries com l'emprenedoria, la

promoció de capacitats productives, el reforçament del teixit empresarial als països del Sud o l'acompanyament de processos de responsabilitat social corporativa. En aquest sentit, es promourà un espai de diàleg amb els principals actors de cooperació al desenvolupament per definir les línies bàsiques en què es circumscriurà el treball de l'Ajuntament en aquest àmbit.

46. També es valora positivament el paper que poden desenvolupar els col·lectius de persones migrades a partir de la contribució vinculada a les remeses econòmiques o socials a les seves comunitats d'origen. Però les activitats d'aquests agents no només es circumscriuen en el marc de la iniciativa privada, sinó que, alhora, poden ser objecte de subvenció pública. En qualsevol cas, aquesta política pública les ha de tenir en compte per l'impacte potencial que tenen en termes de desenvolupament. Aquest és l'àmbit de la coherència de polítiques i l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau.

47. Per **agents de cooperació al desenvolupament** de la ciutat entenem, segons estableix la Llei de cooperació al desenvolupament, aquelles entitats o institucions que actuen en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament. Dins aquest grup, destaca el treball que duen a terme les ONG per al desenvolupament, drets humans i pau. La seva trajectòria decidida i constant en la solidaritat internacional durant les dues darrers dècades les han convertit en el soci per excel·lència en el desplegament d'aquesta política pública. Barcelona destaca per ser una ciutat que acull la majoria de les ONG per al desenvolupament, pau i drets humans catalanes, bona part de les espanyoles i també algunes ONG per al desenvolupament, pau i drets humans d'àmbit internacional. La davallada de recursos públics per a la cooperació al desenvolupament imposa desafiaments importants per a les ONG per al desenvolupament, pau i drets humans durant els propers anys tant pel que fa a la diversificació de fonts de finançament com pel que fa al paper que desenvolupen com agents mediadors entre la ciutadania i les administracions públiques del Nord i del Sud. L'Ajuntament de Barcelona ha d'acompanyar a les ONG per al desenvolupament, pau i drets humans en la gestió d'aquests desafiaments. Per aquest motiu, impulsarà una reflexió profunda al respecte al si del Consell municipal de cooperació internacional de Barcelona durant el període de vigència del Pla director 2013-2016 per explorar les vies més adequades per afavorir aquest procés.

48. A més, la ciutat compta amb una important massa de persones voluntàries lligades a institucions de prestigi de la ciutat de Barcelona, com són els col·legis professionals, i també amb un teixit associatiu molt ric i plural, ben enxarxat i arrelat a la realitat dels barris, com les entitats de lleure, i que desenvolupa un paper cabdal en l'àmbit de l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau. Al seu torn, les organitzacions i associacions sindicals desenvolupen un paper molt important en la promoció dels drets humans laborals en els països i ciutats sòcies, així com ho fan les organitzacions empresarials vinculades a la petita i mitjana empresa catalana en el seu rol de promotores de l'emprenedoria, el suport al teixit productiu i la generació d'ocupació, i d'un entorn que sigui favorable al seu desenvolupament.

49. Barcelona és una ciutat que acull universitats, centres de recerca i *think tanks* de referència internacional en l'àmbit de les polítiques públiques, les relacions internacionals i la cooperació al desenvolupament. Aquest fet es vincula amb la projecció internacional de Barcelona com una ciutat que aposta per la innovació i la generació de coneixement. L'Ajuntament de Barcelona, mitjançant aquesta política pública, ha d'impulsar el lideratge de la ciutat en la innovació i la generació de coneixement en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament, especialment pel que fa a la provisió de béns públics globals com són la salut internacional, la seguretat, la gestió mediambiental o la governança democràtica global. La concertació amb universitats, centres de recerca i *think tanks* de la ciutat esdevindrà prioritària en l'exercici d'aquest lideratge.

50. Per **agents finançadors** de la ciutat s'entén aquelles institucions i organitzacions que poden mobilitzar recursos econòmics adreçats a donar suport a iniciatives de cooperació al desenvolupament, al marge de les institucions públiques. En termes globals, els fons privats adreçats a finançar programes i projectes de desenvolupament han anat guanyant terreny vertiginosament els darrers anys de la mà d'iniciatives com els fons globals. Les fundacions filantròpiques i els fons procedents de la responsabilitat social corporativa de les empreses constitueixen l'origen principal d'aquests recursos. Es promoció, per tant, la participació de les empreses com a donants en alguns dels projectes de cooperació al desenvolupament a més d'estimular iniciatives de partenariat publico-privats. Des d'aquesta política pública cal vetllar perquè l'activitat dels agents finançadors sigui coherent amb la missió, principis i valors d'aquesta política i buscar les complementaritats entre l'AOD de l'Ajuntament i les iniciatives promogudes per aquests fons privats amb l'objectiu d'incrementar l'impacte global de la cooperació al desenvolupament que es promou des de la ciutat, especialment per fomentar el creixement sostenible i la reducció de la pobresa.

B. Modalitats i instruments de cooperació

51. La cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament té un clar valor afegit en el model de cooperació ciutat-ciutat. Aquest model es basa en una relació d'associació equitativa, d'intercanvi entre ciutats sòcies que comparteixen coneixements i maneres de fer amb l'objectiu de millorar les capacitats públiques i privades per a fer realitat els drets humans. El model es sustenta en la constatació que en l'àmbit de les ciutats moltes solucions són extrapolables i que les ciutats funcionen com a xarxes internacionals de coneixement on es comparteixen i intercanvien maneres de donar resposta a problemes i reptes de desenvolupament, pau i drets humans .

MODALITATS DE COOPERACIÓ DE L'AJUNTAMENT DE BARCELONA

Cooperació bilateral directa. S'entén per cooperació per al desenvolupament bilateral d'iniciativa directa de l'Ajuntament tota actuació que assumeixi i executi directament el consistori, sense la intermediació de tercers. Aquesta modalitat es dóna, doncs, quan l'Ajuntament acorda actuacions de cooperació al desenvolupament i d'acció humanitària amb les entitats i les institucions dels països socis, així com actuacions directes en el marc de l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau.

Cooperació bilateral concertada. S'entén per cooperació per al desenvolupament bilateral de l'Ajuntament en concertació amb altres agents de la cooperació tota actuació de l'Ajuntament en què alguna o diverses de les fases bàsiques del cicle del programa o del projecte (identificació, formulació, planificacions estratègica i operativa, execució, seguiment i avaluació de resultats i d'impacte) es duguin a terme d'una manera concertada o amb la mediació d'altres actors de la cooperació per al desenvolupament del nord.

Cooperació bilateral d'iniciativa no governamental. S'entén per cooperació al desenvolupament bilateral d'iniciativa no governamental, o a iniciativa d'altres actors, tota iniciativa d'actuació que provingui d'altres agents de la cooperació catalana que no pertanyin a l'Ajuntament i que es canalitzi per mitjà d'aquests agents.

Cooperació multilateral. S'entén per cooperació al desenvolupament multilateral tota participació i contribució de l'Ajuntament a les actuacions de diversos organismes multilaterals especialitzats en la promoció del desenvolupament humà sostenible i d'un ordre internacional més just i solidari.

52. La modalitat de cooperació directa i la modalitat de cooperació concertada són les modalitats de referència per a desplegar la cooperació ciutat-ciutat. De forma complementària, la modalitat a iniciativa d'altres actors permet actuar de forma més eficaç en la consecució de prioritats com l'Educació per al desenvolupament, l'Educació pels drets humans i l'Educació per la pau, l'enfortiment de la societat civil de les ciutats sòcies, o la promoció del teixit productiu local. I en la mateixa lògica de la complementarietat, la modalitat de cooperació multilateral permet canalitzar les iniciatives dirigides a la promoció d'un nou multilateralisme de manera més efectiva i aquells esforços orientats a la millora en la provisió de béns públics globals.

53. La cooperació bilateral directa és la modalitat a partir de la qual es pot articular de forma més efectiva la relació d'associació entre ciutats sòcies. Aquesta modalitat és la que permet contribuir a l'enfortiment de capacitats institucionals vinculades a la promoció de la bona governança local. És una modalitat que s'instrumentalitza a partir de la cooperació tècnica i la transferència de *know how* i que recau, en bona mesura, en la mobilització dels actius del govern municipal i la seva expertesa sectorial. Una aplicació òptima d'aquesta modalitat, consistent amb el model de cooperació ciutat-ciutat, requereix: una aproximació estratègica que busqui l'acció integral dels diferents departaments de l'Ajuntament; instruments jurídic-administratius que permetin relacions d'associació duradores i flexibles; i no quedar desvinculada de la resta de modalitats de cooperació.

54. Les iniciatives de la societat civil barcelonina en matèria de cooperació al desenvolupament compten amb el suport i la promoció de l'Ajuntament de Barcelona mitjançant la modalitat bilateral d'iniciativa no governamental. La instrumentalització d'aquesta modalitat mitjançant convocatòries públiques ha de garantir la transparència, l'equanimitat i la predictibilitat. En aquest nou mandat, caldrà buscar les complementarietats d'aquesta modalitat amb la modalitat de cooperació directa i la concertada i adaptar l'instrument de convocatòria per a la incorporació d'altres agents de creixent rellevància en l'àmbit de la cooperació al desenvolupament com són les universitats i centres de recerca, les organitzacions sindicals i empresarials.

55. La cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament parteix d'un compromís doble amb la cooperació, institucional i cívica, que s'expressa a través de les accions que s'impulsen directament des de l'Ajuntament i a través de les accions impulsades per la societat civil de la ciutat. La virtut del model radica en evitar que es produeixi un divorci entre aquestes dues dimensions. La modalitat bilateral concertada esdevé el pont d'unió entre la cooperació d'iniciativa governamental i la iniciativa de la societat civil i esdevé la modalitat més adient per a promoure un model de cooperació que busca mobilitzar el conjunt d'agents de la ciutat. La instrumentalització d'aquesta modalitat ha de permetre articular relacions predictibles i de confiança entre diferents parts –associacions a tres i quatre bandes entre institucions públiques i organitzacions de la societat civil de Barcelona i de les ciutats sòcies– fet que obliga a dissenyar els instruments jurídic-administratius ad-hoc.

56. La modalitat de cooperació multilateral és complementària a la resta de modalitats i permet canalitzar de forma més eficaç la contribució de l'Ajuntament de Barcelona al nou multilateralisme i a la provisió de béns públics globals. Per tal de donar aplicació a aquesta modalitat, l'Ajuntament s'ha de dotar de criteris de selectivitat per escollir entre l'ampli ventall de socis multilaterals i fer contribucions més efectives en termes de desenvolupament, d'oportunitat de participació i d'incidència en els espais de generació de l'agenda internacional. Entre aquests criteris es donarà preferència a aquells que entronquen amb les especificitats de la cooperació municipalista de l'Ajuntament, com ara UN-HABITAT, PNUD-ART o la UE, els que

incorporen la trajectòria de treball conjunt mantinguda en els darrers anys, com ara UNRWA, i els que tenen en consideració la seva presència institucional a la ciutat, com ara la OMS o la UpM. En qualsevol cas, la relació que s'establirà en aquesta modalitat no troba el seu fonament en les contribucions econòmiques, que seran molt selectives i acotades, sinó en les múltiples oportunitats de generar sinèrgies i incidència política que ofereixen els organismes multilaterals sobre l'agenda internacional de cooperació al desenvolupament.

57. A la Cimera de les Nacions Unides de finançament per al desenvolupament es va obrir un procés formal d'estudi de nous mecanismes de finançament pel desenvolupament que puguin ser addicionals i complementaris a l'AOD. Caldria enfortir als diferents agents de la ciutat i també el mateix Ajuntament de Barcelona per a que participessin del treball del Grup Pilot de finançament innovador pel desenvolupament que lidera l'estudi i la implementació de nous mecanismes de finançament pel desenvolupament en coordinació amb l'Estat.

C. Instruments de planificació, seguiment i avaluació

58. La gestió orientada a resultats de desenvolupament requereix del desplegament d'instruments de planificació que en permetin el posterior seguiment i avaluació. Així mateix, per desplegar un sistema de gestió de la política de qualitat és necessari que els aprenentatges derivats dels exercicis d'avaluació s'incorporin en el moment de la presa de decisions. Al seu torn, els instruments de seguiment de la política esdevenen les principals fonts de generació d'informació i coneixement que han de permetre els exercicis d'avaluació. La qualitat en la gestió d'aquesta política exigeix, doncs, disposar dels instruments apropiats de planificació, seguiment i avaluació i garantir que existeixi una retroalimentació entre ells.

59. La política de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament s'ha de dotar dels instruments de planificació estratègica i operativa necessaris per a desplegar un sistema de gestió per a resultats de desenvolupament. El Pla director 2013-2016 constitueix el principal instrument de planificació estratègica d'aquesta política i en fixa la missió, els objectius i els compromisos. El Pla de treball anual, al seu torn, és l'instrument de planificació operativa que concreta els compromisos quadriennals del Pla director en les actuacions i el pressupost per a dur-les a terme en un exercici determinat. El disseny i tràmit del Pla de treball anual, per tant, ha de ser coherent amb el que estableix aquest Pla director i vincular-se al procediment d'elaboració del pressupost municipal anual. De forma complementària, el desplegament de les prioritats sectorials i geogràfiques d'aquest Pla exigirà dotar-se d'instruments de planificació intermèdia –o documents d'orientació política, *policy papers*– que contribueixin a fer el pont entre la planificació estratègica i la planificació operativa i que permetin fer un seguiment i una avaluació estratègica de l'actuació de l'Ajuntament en clau geogràfica, sectorial o per modalitat de cooperació.

60. L'aplicació dels principis de rendició de comptes mútua i de transparència que guien aquesta política pública requereix instruments de seguiment que permetin valorar el grau de consecució dels compromisos fixats pel Pla director i les actuacions definides en els Plans de treball anual. Per fer-ho, el principal instrument de seguiment que desplegarà l'Ajuntament serà l'elaboració d'una Memòria anual que reculli totes les actuacions de cooperació al desenvolupament impulsades, directament o indirecta, pel Consistori. De forma complementària, l'aposta per la innovació que fa aquesta política pública ha de tenir una traducció en l'aplicació als instruments de seguiment. L'aplicació de les noves tecnologies de la informació i la comunicació als instruments de seguiment ha de permetre millorar l'exercici de transparència d'aquesta política amb la ciutadania i posar a disposició pública informació actualitzada relativa a la gestió de l'AOD de l'Ajuntament. En clau internacional, l'Ajuntament pot abanderar el paper

de la cooperació descentralitzada en l'aplicació del principi de la rendició de comptes mútua mitjançant l'adhesió a iniciatives com l'*International Aid Transparency Initiative*.

61. L'avaluació és el principal exercici de rendició de comptes i d'aprenentatge del que disposa aquesta política pública. Els exercicis d'avaluació milloren l'eficàcia i la qualitat de la cooperació mitjançant una presa de decisions més informada i racional, i permeten presentar els resultats de gestió i els resultats de desenvolupament a la ciutadania. La promoció de l'avaluació i de la cultura de l'avaluació esdevenen una peça clau en una política de cooperació de qualitat i de referència internacional. En aquest sentit, l'Ajuntament de Barcelona promourà l'avaluació i la cultura de l'avaluació mitjançant: la realització d'avaluacions operatives de projectes i programes amb les entitats beneficiàries de les subvencions i les dutes a terme directament per l'Ajuntament; la realització d'avaluacions estratègiques relatives a les prioritats geogràfiques, sectorials i les modalitats de cooperació; la realització d'avaluacions en relació amb la incorporació dels objectius transversals en les actuacions de cooperació finançades per l'Ajuntament; i la realització de tallers i jornades per a posar en comú els resultats dels exercicis d'avaluació.

D. Instruments de participació, coordinació i consulta

62. El model de cooperació de l'Ajuntament fa possible un funcionament dinàmic, flexible i descentralitzat que es nodreix de l'expertesa i els recursos humans dels diferents departaments i instàncies de l'Ajuntament sense perdre l'orientació estratègica d'aquesta política pública. Aquest model presenta algunes exigències en termes de coordinació i coherència i requereix habilitar espais de coordinació ad-hoc i àgils que permetin mantenir una estructura descentralitzada però coherent en el si de l'acció municipal. Aquests espais poden articular-se per a garantir un enfocament estratègic, coordinat i coherent de l'acció municipal en una ciutat sòcia, o al voltant d'un àmbit d'actuació sectorial prioritari.

63. L'aplicació del principi de coordinació i complementarietat que deriva de la Llei catalana de cooperació al desenvolupament i de l'agenda d'eficàcia de cooperació al desenvolupament exigeix redoblar els esforços per a coordinar l'acció entre les diferents administracions públiques catalanes, ja sigui directament o coordinadament en el marc del Fons Català de Cooperació al Desenvolupament,. En aquest sentit, l'Ajuntament garantirà una participació activa en els òrgans de coordinació de què forma part i promourà la creació d'espais de coordinació ad-hoc al voltant de prioritats d'actuació geogràfica i sectorial del conjunt de la cooperació catalana.

64. El Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament és l'òrgan de participació de la ciutadania en el disseny, aplicació i seguiment d'aquesta política pública. Les reformes aplicades al Consell n'han ampliat la composició, i per tant la representativitat, però no han aconseguit garantir un funcionament efectiu de l'òrgan en tant que instrument de participació. L'Ajuntament de Barcelona promourà una avaluació sobre el funcionament del Consell des de la seva creació amb l'objectiu de clarificar el mandat i millorar-ne el funcionament. Així mateix, es revitalitzarà la Comissió Permanent del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament amb la constitució de diferents grups de treball.

Capacitats i Pressupost

65. Ens els darrers anys l'Ajuntament de Barcelona s'ha dotat d'un equip tècnic especialitzat en la cooperació al desenvolupament, pau i drets humans i de suport a aquesta política pública. Davant l'actual context de crisi econòmica i financera, se seguirà optant per un model d'organització de dimensions reduïdes però que, per a determinades tasques i funcions, es buscarà el suport de persones i consultores externes que disposen d'un ampli coneixement i competències concretes en relació amb aquesta política (per exemple, en l'avaluació de projectes, en dictàmens, etc.).

66. Així mateix, es treballarà per dotar a la política pública de cooperació al desenvolupament, pau i drets humans d'una estructura institucional pròpia que permeti la simplificació de procediments i que la doti d'una major autonomia funcional i de gestió interna. L'objectiu de l'Ajuntament és incrementar els recursos dedicats a cooperació fins assolir, l'any 2015, el 0,7 % dels ingressos propis. Aquest compromís s'ha d'entendre dins del context econòmic actual i les incerteses pressupostàries que se'n puguin derivar, fins i tot a mig termini. En els plans anuals es consignarà el pressupost de cada exercici per donar resposta als compromisos assumits i es presentarà un marc de resultats que permeti la predictibilitat de les accions empreses per l'Ajuntament.

OBJECTIUS TRANSVERSALS	<ul style="list-style-type: none"> - Incorporar clàusules de respecte dels drets humans i de la sostenibilitat en els convenis vinculats a la cooperació directa i concertada. - Incorporar criteris en els instruments de les convocatòries de subvencions orientats a promoure l'enfocament de drets i l'equitat de gènere. - Incorporar el marcador d'igualtat de gènere del CAD en la valoració i el seguiment de les actuacions finançades per l'Ajuntament de Barcelona. - Donar suport a institucions públiques i organismes de la societat civil que tenen com a funció la rendició de comptes i el control democràtic a les ciutats sòcies per garantir el respecte dels drets humans. - Donar suport i enfortir els mecanismes d'igualtat locals de les ciutats sòcies així com de les organitzacions de la societat civil que treballen a favor de l'equitat entre dones i homes.
OBJECTIUS ESTRATÈGICS	<ul style="list-style-type: none"> - Destinar, com a mínim, el 65% de les subvencions de Cooperació al Desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a activitats de cooperació al desenvolupament. - Destinar, com a mínim, el 25% de les subvencions de Cooperació al Desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a activitats d'Educació per al desenvolupament, Educació pels drets humans i Educació per a la pau. - Realitzar, des de l'Ajuntament de Barcelona, individualment o de manera concertada amb altres actors públics i privats, una campanya anual o exposició de sensibilització i conscienciació sobre la realitat dels països del Sud. - Destinar, com a mínim, el 2,5% les subvencions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a activitats d'acció humanitària i, en concret, en iniciatives d'estratègies de reducció del risc de desastres naturals i provocats per accions humanes i en la reconstrucció, restauració, rehabilitació i regeneració de zones, serveis i capacitats institucionals locals urbanes per catàstrofes. - Definir i aplicar criteris estratègics de selectivitat en la col·laboració de l'Ajuntament de Barcelona amb organismes multilaterals, més enllà de la destinació de recursos i en coherència amb els objectius d'aquesta política pública. - Donar suport a organitzacions, xarxes i fòrums de la societat civil per a la reforma del sistema multilateral mitjançant l'organització de jornades o altres accions d'incidència. - Promoure, en els plecs de condicions per a la contractació de serveis i subministraments de l'Ajuntament, la incorporació dels criteris de compra pública ètica i de Responsabilitat Social Corporativa. - Donar suport a accions humanitàries destinades a la prevenció de conflictes, a la reparació de les víctimes, la reconciliació, i accions de manteniment de la pau. - Destinar un local municipal perquè organitzacions i entitats de cooperació internacional puguin de forma compartida disposar d'espais de treball i gestió ordinària i per establir la seva seu, si és el cas, facilitant que aquestes puguin minorar les seves despeses ordinàries de funcionament i estructura.
PRIORITATS GEOGRÀFIQUES	<ul style="list-style-type: none"> - Destinar, com a mínim, el 25 % de les contribucions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a les ciutats prioritàries del Pla director i aquelles altres ciutats que s'identifiquin en cadascun dels Plans de treball anual. - Destinar com a mínim el 80 % de les contribucions de la cooperació al desenvolupament a les àrees geogràfiques

	prioritzades per aquest Pla Director, en línia amb les prioritats marcades pel Pla Director de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya.
MODALITATS I INSTRUMENTS DE COOPERACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Destinar, com a mínim, el 25 % de les subvencions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a la modalitat de cooperació bilateral directa - Destinar, com a mínim, el 20% de les subvencions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a la modalitat de cooperació bilateral concertada - Destinar el 50% de les subvencions de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona a la modalitat de cooperació bilateral d'iniciativa no governamental - Destinar, com a màxim, el 5% de les subvencions de cooperació al desenvolupament de Cooperació de l'Ajuntament de Barcelona a la modalitat de cooperació multilateral - Explorar les possibilitats de donar suport a 5 projectes de codesenvolupament amb d'altres ciutats del nord. - Constituir un espai de concertació en el marc de la Comissió Permanent del Consell de Cooperació Internacional per al Desenvolupament al voltant del paper de la cooperació empresarial a les polítiques públiques de l'Ajuntament.
PLANIFICACIÓ SEGUIMENT I AVALUACIÓ	<ul style="list-style-type: none"> - Dotar-se de marcs d'associació amb les ciutats sòcies de l'Ajuntament de Barcelona. - Dotar-se d'una eina de seguiment o memòria de l'AOD de l'Ajuntament de Barcelona i d'altres fluxos oficials que tenen un impacte en el desenvolupament dels països i ciutats sòcies. - Avaluar l'impacte de totes les actuacions de cooperació bilateral directa i d'almenys 8 projectes plurianuals de la convocatòria d'ONG que es duguin a terme en el marc del període 2013-2016. - Realitzar, com a mínim, 8 avaluacions en profunditat d'iniciatives d'Educació per al desenvolupament, Educació pels drets humans i Educació per a la pau.
PARTICIPACIÓ, COORDINACIÓ I CONSULTA	<ul style="list-style-type: none"> - Avaluar el funcionament del Consell Municipal de Cooperació Internacional per al Desenvolupament i fer una proposta de millores. - Dotar-se d'un full de ruta o <i>policy paper</i> sobre coherència de polítiques de l'Ajuntament de Barcelona. - Signar un conveni de col·laboració amb l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament i la Diputació de Barcelona en l'àmbit de la política de cooperació al desenvolupament.
CAPACITATS I PRESSUPOST	<ul style="list-style-type: none"> - Contractar serveis especialitzats en el marc de l'avaluació de la política pública de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona. - Dotar a la política pública de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona d'una estructura institucional i administrativa que permeti la simplificació de procediments i que la doti d'una major autonomia funcional i de gestió interna. - Destinar, com a mínim, el 5 % del pressupost de cooperació de l'Ajuntament de Barcelona a l'enfortiment de capacitats dels actors de la cooperació catalana. - Destinar el 0,7% dels ingressos propis a la política pública de cooperació al desenvolupament de l'Ajuntament de Barcelona. - Donar suport a iniciatives que facilitin l'accés a vies de finançament europeu o d'organismes internacionals.

